

индустриального развития. Основное внимание уделено проблемам недостаточности финансовых ресурсов, низкого уровня социально-экономического развития, недостаточного развития производства малых городских поселений. Для решения этих вопросов предложены меры для улучшения производства в рамках государственной политики развития: индустриальное развитие малых городских поселений, укрепление их экономической базы, развитие производственной и социальной инфраструктуры.

Ключевые слова: малые городские поселения, Ровенская область, проблемы социально-экономического развития, развитие инфраструктуры, государственная политика.

Prymak Katerina, Slashchuk Andrey. Actual Problems of Industrial Development of Small Urban Settlements in Rivne Region and the Ways to Solve Them. The role of small urban settlements in the territorial-economic system of Rivne Region is reviewed; the actual problems of their industrial development are analyzed. The focus is on the problems of shortage of financial resources, low level of socio-economic development, insufficient production development of small urban settlements. For solving the problems measures for production improvement as part of a state policy of development are suggested. Industrial development of small urban settlements, consolidation of their economic basis and development of production and social infrastructure are defined as the main ways of such state policy.

Key words: small urban settlements, Rivne Region, problems of socio-economic development, development of infrastructure, state policy.

Стаття надійшла до редколегії
23.04.2013 р.

УДК 911.332.1(477.82-21)

**Лариса Маковецька,
Людмила Лотиш**

Сучасний стан, проблеми та перспективи господарського розвитку Любомльського району Волинської області

Проаналізовано сучасний стан господарського розвитку Любомльського району. Подана детальна характеристика господарського комплексу регіону – сільського господарства, промисловості, транспорту та зовнішньоекономічних зв'язків. Здійснено на основі детального аналізу порівняльні характеристики в межах району, виявлено диспропорції у його господарському розвитку. У результаті проведеного аналізу визначені проблеми та пріоритетні напрями подальшого розвитку Любомльського району. Запропоновано здійснювати управління господарським розвитком регіону на основі підтримки збалансованого характеру всіх сфер господарства, посилення інвестиційно-інноваційної діяльності, диверсифікації економіки сільських територій.

Ключові слова: Любомльський район, господарський комплекс, промисловість, сільське господарство, зовнішньоекономічна діяльність.

Постановка наукової проблеми та її значення. Актуальність регіональних досліджень на рівні адміністративного району активізувалася після науково-практичної конференції «Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів» (Тернопіль, 1997 р.). Реалізація Указу Президента України «Про концепцію державної регіональної політики» обумовлює актуальність усебічного вивчення особливостей і структурно-динамічних проблем господарського розвитку та розміщення продуктивних сил на мікрорегіональному рівні з метою максимально повного використання внутрішнього потенціалу та специфіки території, що й визначило вибір теми дослідження.

Рівень адміністративного району – це той мікрорівень, де традиційно існують високі партнерські, хоча водночас і складні, взаємовідносини між органами місцевого самоврядування. Завдяки цьому маємо оптимальні умови та високий потенціал щодо ефективної мобілізації і використання спільних місцевих ресурсів, як людських, економічних, природних, що мають прямі та зворотні зв'язки з господарським комплексом всієї країни. Тому розгляд адміністративного району є запорукою ефективного управління та господарського розвитку всієї країни. Його вивчення є досить актуальними.

Аналіз останніх досліджень цієї проблеми. Фундаментальними дослідженнями окремих аспектів господарського розвитку регіонів на рівні адміністративних районів в Україні займаються такі вчені: В. Коломийчук, П. Луцишин, М. Карлін, М. Хвесик, Л. Горбач, Н. Вишнеvsька, Ю. Хвесик, Л. Козлова та ін. [1; 2; 3; 8; 10]. Проте не проведено комплексних досліджень господарського розвитку в межах адміністративних районів, їх проблем і перспектив на сучасному етапі, зокрема і Любомльського району.

Мета статті – проаналізувати сучасний стан господарського розвитку Любомльського району, його проблеми та перспективи. Головні **завдання** статті:

- виявлення особливостей сучасного стану господарського розвитку Любомльського району;
- визначення проблем господарського розвитку Любомльського району;
- виділення перспектив подальшого господарського розвитку Любомльського району.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Любомльський район є унікальним не тільки за вигідним суспільно-географічним розміщенням, різноманітністю природних умов і ресурсів, а й за іншими чинниками, що становлять потужний економічний потенціал території. Усе це в поєднанні створює сприятливі умови для динамічного розвитку господарства, ефективної підприємницької та зовнішньоекономічної діяльності [4, с. 12].

Земельні ресурси Любомльського району є найважливішим природним багатством, які поряд із лісовими визначають спеціалізацію району на сільському та лісовому господарстві. Сприятливий ґрунтово-кліматичний потенціал вплинув на структуру земельних угідь: орні землі (рілля) складають 49,6 % загальної площі, сінокоси – 22,2 %, пасовища – 27,5 %, багаторічні насадження – 0,5 % [4].

Сільське господарство включає галузі рослинництва (57 % сільськогосподарського виробництва) та тваринництва (43 %). Рослинництво є провідною галуззю сільського господарства. У 2011 р. посівна площа становила 19,7 тис. га загальної площі ріллі. Структура орних земель така (рис. 1): зернові культури (озима пшениця, жито) займають 10,8 тис. га (55 % всієї посівної площі), під картоплю та овоче-баштанні культури відведено 4,8 тис. га (24 %), технічні культури займають 0,4 тис. га (2 %), кормові – 4,1 тис. га всіх посівів (19 %). Практично не сіють льону-довгунця. За останні три роки спостерігається позитивна тенденція збільшення валового збору картоплі (на 9 тис. т), овочів (на 3,5 тис. т), зерна (на 0,5 тис. т). Валовий збір цукрових буряків стабільний (2,2 тис. т) (табл. 1) [6; 9].

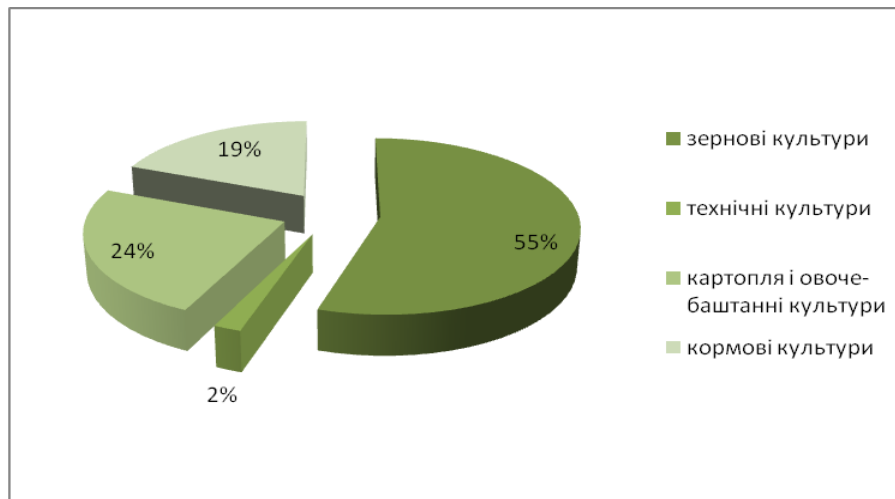

Рис. 1. Структура посівних площ сільськогосподарських культур Любомльського району у 2011 р.

Другою важливою галуззю сільського господарства району є багатогалузеве тваринництво. Провідне місце належить розведенню великої рогатої худоби. Це галузь молочно-м'ясного напрямку. Протягом 2009–2011 рр. спостерігалася негативна тенденція до скорочення поголів'я корів на 0,3 тис. голів (рис. 2). На нашу думку, такий спад зумовлений зменшенням закупівельних цін у 2011 р. на велику рогату худобу на 13,9 % та молоко на 6,5 %. Скорочення поголів'я корів призвело до зменшення виробництва молока на 2 тис. т (табл. 1). Для належної організації збуту виробленої продукції в районі працює 67 пунктів прийому молока [6; 9].

Таблиця 1

Динаміка виробництва сільськогосподарської продукції в Любомльському районі у 2009–2011 рр.

Показники	2009	2010	2011
Валовий збір зерна, тис. т	22,0	19,6	22,7
Валовий збір цукрових буряків, тис. т	2,2	3,0	2,2
Валовий збір картоплі, тис. т	69,1	71,7	78,0
Валовий збір овочів, тис. т	9,3	10,2	12,8
Виробництво молока, тис. т	22,0	20,3	20,3
Виробництво яєць, млн шт.	8,2	8,1	8,2
Виробництво м'яса, тис. т	2,1	2,3	2,0

* Складено за даними статистичного щорічника «Волинь–2011» [8].

Свинарство – друга за значенням і кількістю продуктивної худоби галузь тваринництва в районі, що має м'ясо-сальний напрям, а в приміських зонах – м'ясний. Поголів'я свиней протягом 2009–2011 рр. зменшилося на 3 тис. голів (табл. 1). Виробництво м'яса також скоротилося на 0,3 тис. т (2 % загального обсягу виробництва в області) (табл. 1). Вівчарство в районі має допоміжне значення. За останні три роки поголів'я овець і кіз залишається стабільним на рівні 0,8 тис. голів [5, с. 45–47; 10].

Важливим чинником розміщення птахівництва в районі є орієнтація на споживача та виробництво зерна. У 2011 р. чисельність птиці становила 78,8 тис. штук (90 % – кури). Приріст до минулого року склав 3,8 %. Виробництво яєць протягом 2009–2011 рр. залишалось стабільним на рівні 8,2 млн шт. (5 % загальнообласного виробництва) (табл. 1).

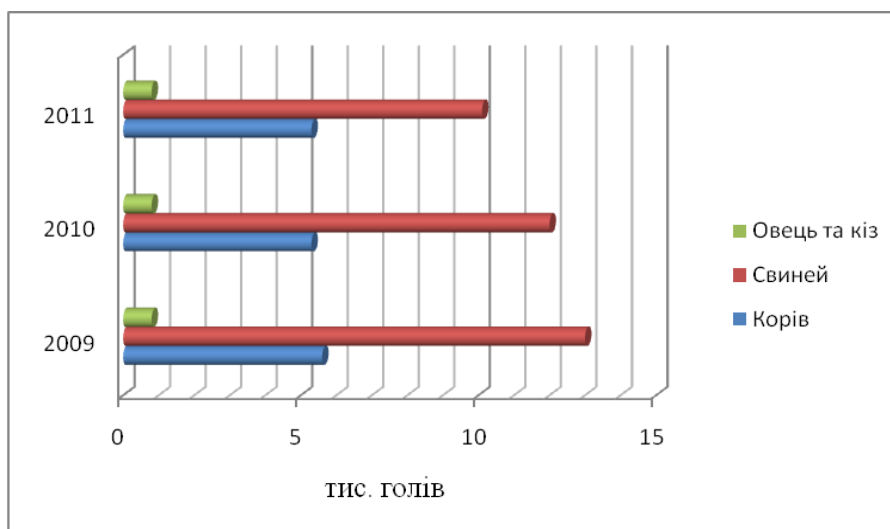

Рис. 2. Поголів'я сільськогосподарських тварин у Любомльському районі у 2009–2011 рр.

Аграрний сектор сформований господарниками, які належать до різних форм власності. Так, у районі працює 28 сільськогосподарських підприємств, з них – 5 приватних підприємств, 3 виробничі кооперативи, 3 товариства з обмеженою відповідальністю (ТзОВ), 15 фермерських господарств, 2 підприємства інших форм господарювання та 11 тис. особистих (індивідуальних) селянських господарств (ОСГ). Індивідуальний сектор виробляє 85–95 % продукції рослинництва та 85 % – тваринництва [9].

Найбільша кількість ОСГ у 2011 р. була в Головненській селищній раді – 1,2 тис. господарств, Куснищанській сільській раді – 831 господарство та Згоранській – 766 господарств (табл. 2). Найменша чисельність таких господарств у Машівській сільській раді – 239, Підгородненській – 247, Ладинській – 258. У господарствах населення у 2011 р. нараховувалося 7,7 тис. голів великої рогатої худоби (ВРХ), у тому числі 9,4 тис. голів корів. Кількість свиней в ОСГ району становила 12,1 тис. голів (порівняно з попереднім роком збільшилася на 0,5 %). Чисельність птиці у 2011 р. була на рівні 78,8 тис. штук (приріст до минулого року склав 3,8 %). Разом із тим спостерігається відмінність у кількості сільськогосподарських тварин у межах району (табл. 2). Найбільш чисельне поголів'я тварин

у Згоранській сільській раді – 1094 голови, Куснищанській – 1028 голів, Столинсько-Смолярській – 787 голів, а найменш чисельне – в Почапівській – 350 голів, Машівській – 384 голови, Ладинській сільських радах – 432 голови та Головніненській селищній раді – 435 голів.

Таблиця 2

Особисті селянські господарства Любомльського району у 2011 р. [10]

№ з/п	Сільська рада	Наявність особистих селянських господарств, одиниць	Поголів'я сільсько-господарських тварин, голів		Технічна оснащеність, одиниць техніки на 100 га сільгоспугідь	
			корів	свиней	трактори	зернозбиральні комбайни
1	Головніненська селищна рада	1260	155	280	7	2
2	Бірківська	419	175	363	2	0,5
3	Вишнівська	486	172	393	3	1
4	Гушанська	581	207	422	7	3
5	Заболотівська	385	239	454	40	15
6	Забузька	437	235	428	10	3
7	Запільська	345	187	538	4	1
8	Зачернецька	308	175	412	5	2
9	Згоранська	766	345	749	4	2
10	Куснищанська	831	329	699	2	1
11	Ладинська	258	159	273	2	1
12	Машівська	239	159	225	5	1
13	Нудиженська	531	220	567	6	1
14	Олеська	490	201	731	3	1
15	Підгородненська	247	189	362	4	2
16	Полапівська	406	223	532	15	3
17	Почапівська	346	137	213	5	1
18	Радехівська	507	157	449	1	0,5
19	Римачівська	277	193	466	4	1
20	Рівненська	464	261	498	5	2
21	Столинсько-Смолярська	439	272	519	4	1
22	Хворостівська	423	154	444	5	1
23	Штунська	535	258	503	2	1
Всього		11 273	5417	12 193	4	1

Технічна оснащеність ОСГ населення району залишається недостатньою. Всього в районі в індивідуальних господарствах населення у 2011 р. нараховувалося 695 тракторів і 186 зернозбиральних комбайнів та іншої причіпної та ґрунтообробної техніки. Найбільш технічно оснащеними є ОСГ Заболотівської, Полапівської, Забузької сільських рад [7; 10]. В інших спостерігається недостатня забезпеченість сільськогосподарською обробною технікою (табл. 2).

У 2011 р. найбільшими виробниками сільськогосподарської продукції були фермерські господарства В. Вихрука, А. Купира, В. Шульган, «Високий хутір», «Юлка», «Валентино», «Калина», «Фортуна», сільськогосподарське ПП «Куснище», ТЗОВ «Обрій» [6].

В районі функціонує 2 насіннєвих господарства. Районна станція захисту рослин і ВАТ «Любомльський райагропостач» забезпечують населення засобами захисту рослин. Для покращення селекції та відтворення сільськогосподарських тварин у районі працює 29 пунктів штучного осіменіння, з них 25 – приватних. Ветеринарні послуги надає державна ветеринарна служба, 8 дільничних установ і 3 ветаптеки [4, с. 57–58].

Серед галузей промисловості, які представлені в районі, слід виділити – лісову, будівельних матеріалів, видобувну, харчову. Основна галузь промисловості регіону – лісовиробнича, базою розвитку якої є достатні лісові ресурси району (площа лісів становить майже 40 % території). Вона представлена лісозаготівельною та деревообробною галузями. Основними суб'єктами господарювання в них є державні підприємства – лігоспи, частка яких у загальному обсязі лісозаготівель

становить майже 95 %. Це, зокрема, ДП «Любомльське лісове господарство» Міжгосподарське спеціалізоване лісгосподарське підприємство (м. Любомль) і ДП «Прибузьке лісове господарство» (с. Згорани, Любомльський район).

Основними виробництвами деревообробної промисловості є виготовлення пиломатеріалів, стлярних виробів, заготовок для європіддонів, бруса стінового й іншої лісопродукції. Щорічно підприємствами реалізується лісопродукції на суму близько 20 млн грн, у т. ч. 6 млн грн йде на експорт у Німеччину, Францію, Чехію, Литву, Польщу. Крім лісозаготівлі та деревообробки, лісопромислові підприємства займаються і переробкою плодів і ягід.

Добувна промисловість Любомльського району представлена видобутком будівельної сировини – глини, крейди, піску. Найбільшими надкористувачами, що займаються видобутком мінеральної сировини та проводять розробку кар'єрів, є Служба автомобільних доріг – Філія «Любомльський автодор» у Волинській області, ВАТ «Любомльагрохім» і ТзОВ «Будівельник» [7].

Промисловість будівельних матеріалів у районі представлена виробництвом стінових матеріалів (цегли, блоків). Цегла виробляється в с. Полапи на ПП «Цегельний завод Полапівський». Виготовленням стінових будівельних блоків займається приватний підприємець Т. Денисовець.

У структурі промисловості району харчова промисловість займає незначну частку – близько 0,1 % загального обсягу виробництва області. Вона представлена хлібопекарською та борошномельною галузями. Функціонують хлібопекарня в м. Любомль – ТзОВ «П'ятидні» та цех із виробництва хлібобулочних виробів у смт Головне. Борошномельні пункти, які знаходяться у власності приватних осіб, розміщені в с. Полапи, Куснища, Нудиче.

В галузі будівництва району працює ТзОВ «Будівельник», що спеціалізується на житлово-комунальному будівництві. У 2009–2011 рр. у Любомльському районі спостерігалася позитивна тенденція до зростання обсягу виконаних будівельних робіт удвічі (у 2011 р. цей показник у грошовому виразі склав 10 млн грн). Уведення в експлуатацію індивідуального житла у 2011 р. становило 1,5 тис. м² загальної площі (2 % загального обсягу області), де 73 % припадає на міські поселення. Високий показник у місті зумовлений вищим рівнем доходів міських жителів [4; 9].

Транспортна мережа Любомльського району представлена автомобільними і залізничними шляхами. Через територію району проходять автостради міжнародного значення: Варшава–Люблін–Ковель–Сарни–Коростень–Київ, Володимир–Волинський–Брест, залізниці на Хелм і Київ–Варшава. Найпотужніший міжнародний автомобільний пункт пропуску «Ягодин» Ягодинської митниці, розміщений на автомагістралі Київ–Варшава, є головною артерією вантажопотоків Європа–Україна–країни СНД, а також основним джерелом наповнення районного бюджету [5, с. 32–34].

Любомльський район має широкі можливості для розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Їх формують зовнішня торгівля товарами та послугами, інвестиційна діяльність, транскордонне співробітництво.

Обсяг експорту й імпорту товарів у 2011 р. склав відповідно 1940,2 та 2408,3 тис. дол. Протягом 2009–2011 рр. обсяг зовнішньоторговельного обороту в Любомльському районі зменшився у 1,5 раза, що зумовлено зменшенням обсягів господарського виробництва товарів. У 2011 р. цей показник становив 4317 тис. дол. (0,3 % загальнообласного показника).

В основному Любомльський район експортує сільськогосподарську продукцію: рослинництва – картоплю, цибулю, часник, квасолю, гарбузове насіння, фрукти (яблука) та тваринництва – молоко, молокопродукти, м'ясо. Серед лісгосподарської продукції – переважно деревина, пиломатеріали, а також дари лісу – ягоди, гриби та лікарські рослини (звіробій, безсмертник, крушина й ін.). Основними статтями імпорту є продукція ПЕК (вугілля, електроенергія), нафтопереробки (бензин, солярка), хімічної промисловості (мінеральні добрива, сода, шини, пластмаса, лаки, фарби й ін.), харчової (цукор, олія, крупи і т. д.), легкої (одяг, взуття, тканини), машинобудування (грунтообробна техніка, трактори, комбайни, автомобілі, верстати, електротехнічна продукція – пральні машини, телевізори, холодильники, комп'ютери тощо).

Експортно-імпортні операції району сформовані з країнами ЄС – Польщею, Італією, Німеччиною, Чехією, Францією; державами СНД – Білоруссю, Росією; районами й областями України. Експорт товарів здійснюють 5 підприємств, імпорт – 12 [9].

Інвестиційна діяльність району не відзначається активністю. Так, вклади в основний капітал становили лише 2 % загального обсягу області. За видами економічної діяльності найбільше інвестиційних

витрат у державному управлінні – 50,1 млн грн (50 % загального обсягу в районі), а найменше направлено на охорону здоров'я та надання соціальної допомоги (0,4 %), будівництво (0,1 %).

Обсяг прямих іноземних інвестицій у районі незначний – 169,5 тис. дол. (0,1 % загальнообласного показника). Іноземні інвестиції одержали в районі три підприємства: ПП «Каскад» (займається обслуговуванням автотранспорту), ТзОВ «Сват плюс» (оптова торгівля, надання індивідуальних послуг) і ТзОВ «Прикордонник» (виготовляє дерев'яні будівельні конструкції та столярні вироби) [5; 9].

Любомльський район у складі Волинської області входить до транскордонного об'єднання «Єврорегіон Буг». Тісне співробітництво ведеться в сфері промисловості. Зокрема, в районі функціонує ТзОВ «Прикордонник», співзасновниками якого є представники Республіки Польща. У галузі сільського господарства працює ПП «Коперський», що спеціалізується на вирощуванні зернових та олійних культур, власником якого є громадянин Польщі.

Між Любомльським районом і Республікою Польща укладено ряд угод про співробітництво:

- міжнародну угоду про міжрегіональну співпрацю між Хелмським повітом (Республіка Польща) та Любомльським районом;
- договір між Парчевським повітом (Польща) та Любомльським районом;
- партнерську угоду між містами Парчев (Республіка Польща) та Любомль;
- угоду між Рівненською, Гушанською, Олеською, Куснищанською, іншими сільськими радами Любомльського району та гмінами Хелмського, Влодавського, Парчевського повітів (Республіка Польща) про співпрацю між закладами освіти і культури, охорони здоров'я, туризму та спорту [6].

Для виконання Програми прикордонного співробітництва «Польща–Білорусь–Україна» (2007–2013 рр.) були розроблені такі проекти:

- «Європейський вибір через відродження національної свідомості територіальних громад»;
- «Створення основ інфраструктури екологічного туризму в Любомльському районі Волинської області»;
- «Створення міжнародного транскордонного табору на території Гушанської сільської ради»;
- «Технічна документація повітових доріг Західного Полісся, що простягаються у напрямку перетину кордону» [7].

Незважаючи на позитивні тенденції та зрушення в господарському розвитку Любомльського району, необхідно вирішити ряд питань. До них належать нерозвинені переробна сфера та виробнича інфраструктура, проблеми розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності. Розвиток сільського господарства стримується через недостатнє забезпечення високопродуктивним молодняком, ветпрепаратами, технічними засобами, іншими ресурсами, не створені умови для реалізації продукції за реальними ринковими цінами. Ці й інші проблеми тільки посилюють депресивність району, що і так є на 80 % дотаційним.

Для досягнення успіхів у забезпеченні високого розвитку господарства необхідно підтримувати збалансований характер усіх галузей господарства – промисловості, сільського господарства, сфери послуг; посилювати інвестиційну привабливість району шляхом створення сприятливого клімату для бізнесу й інвесторів і стимулювання їх співпраці з метою упровадження інновацій; диверсифікувати економіку сільських територій завдяки розвитку туризму та переробної промисловості [6; 7].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Земельні та лісові ресурси Любомльського району визначають спеціалізацію району на сільському та лісовому господарстві. Додатково на місцевій і довізній сировині розвиваються промисловість будівельних матеріалів (виробництво стінових матеріалів – цегли та стінових блоків) і харчова промисловість. Любомльський район є депресивним регіоном, що визначається рядом невирішених проблем і його дотаційністю. В подальшому необхідно здійснити реструктуризацію економіки відповідно до наявного в районі потенціалу.

У перспективі необхідно дослідити умови та фактори, які впливають на господарський розвиток Любомльського району, щоб визначити, які галузі розвиваються на їх основі і які доцільно було б сформувати або ж відновити.

Джерела та література

1. Козлова Л. В. Місцеве самоврядування як фактор соціально-економічного розвитку регіону / Л. В. Козлова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8 (134). – С. 9–23.

2. Коломийчук В. С. Соціально-економічний розвиток адміністративного району: теорія, методологія, практика / В. С. Коломийчук. – Тернопіль : ТОВ «Терно-Граф», 2002. – 316 с.
3. Луцишин П. В. Єврорегіон «Буг»: обласний суспільно-географічний комплекс (теорія, методика, практика) / П. В. Луцишин. – К. : ІСД МО, 1996. – 207 с.
4. Любомль – інвестиційно привабливий район. Видано на замовлення Любомльської організації «Бізнес-Інтернет-центр». – Любомль, 2008. – 47 с.
5. Любомльщина: історична, туристична, інвестиційно приваблива : довідник-путівник. – Луцьк : Надстир'я, 2011. – 256 с.
6. Офіційний сайт Любомльської райдержадміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lbmadm.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Любомльської районної ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lbmrada.net/>
8. Проблеми і шляхи розвитку депресивного регіону (на прикладі областей Поліського економічного району) : монографія / за ред. М. І. Карліна. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. – 332 с.
9. Статистичний щорічник Волинь–2011 / за ред. В. Ю. Науменка. – Луцьк : Голов. упр. статистики у Волин. обл.; МКФ «Християнське життя», 2012. – 560 с.
10. Стратегія соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Волинської області) : монографія / М. А. Хвесик, Л. М. Горбач, Н. В. Вишневська, Ю. М. Хвесик. – К. : Кондор, 2004. – 547 с.

Маковецкая Лариса, Лотыш Людмила. Современное состояние, проблемы и перспективы хозяйственного развития Любомльского района Волынской области. Проанализировано современное состояние хозяйственного развития Любомльского района. Представлена подробная характеристика хозяйственного комплекса региона – сельского хозяйства, промышленности, транспорта и внешнеэкономических связей. Совершено на основе детального анализа сравнительные характеристики в пределах района и выявлены диспропорции в его хозяйственном развитии. В результате проведенного анализа определены проблемы и приоритетные направления дальнейшего развития Любомльского района. Предложено осуществлять управление хозяйственным развитием региона на основании поддержания сбалансированного характера всех сфер хозяйства, усиление инвестиционно-инновационной деятельности, диверсификации экономики сельских территорий.

Ключевые слова: Любомльский район, хозяйственный комплекс, промышленность, сельское хозяйство, внешнеэкономическая деятельность.

Makovetska Larisa, Lotysh Lyudmila. Current Status, Problems and Prospects of Economic Development Lyuboml District of Volyn Region. Analyzes the current state of economic development Lyuboml district. Contains a detailed description of the economic sector in the region – agriculture, industry, transport and international relations. Is based on a detailed analysis of comparable properties within the area and found disparities in its economic development. The analysis identified issues and priorities for further development Lyuboml district. Proposed to manage the economic development of the region by supporting the balanced nature of all areas of the economy, increased investment and innovation, economic diversification of rural areas.

Key words: Lyuboml district, economic complex, industry, agriculture, foreign trade activities.

Стаття надійшла до редколегії
29.04.2013 р.

УДК 911.3:338.246(477.82-2)

**Надія Краснопольська,
Ірина Наумова**

Місце АТ «СКФ Україна» (публічне) у господарському комплексі міста Луцька через призму його історичного розвитку

На основі відібраних критеріїв виділено головні етапи формування та становлення підприємства, здійснений їх детальний аналіз. Представляються питання доцільності зміни форми власності, його приватизації й окремі особливості цих процесів. Виділено основні моменти та наслідки реструктуризації підприємства. Особлива увага приділяється сучасним аспектам розвитку, функціонування та виявлення ролі підприємства у